

Nieuwsbrief mei 2018

Kijk voor meer informatie op www.jaarvanverzet.nl/b2b

Dit is de zevende nieuwsbrief vanuit het Platform WO2, bedoeld voor de deelnemers aan en geïnteresseerden in het nationaal themajaar 2018 - Jaar van Verzet. Platform WO2 is een netwerkorganisatie waarin het NIOD, Instituut voor Oorlogs-, Holocaust- en Genocidestudies, Netwerk Oorlogsbronnen, Stichting Musea en Herinneringscentra 40-45, Stichting Liberation Route Europe, Oorlogsgravenstichting en Nationaal Comité 4 en 5 mei samenwerken.

Herdenken en vieren

Deze Nieuwsbrief staat in het teken van herdenken en vieren 4 en 5 mei. Breed wordt daarbij dit jaar aandacht gegeven aan het thema verzet. Google maar eens op 'jaar van verzet, herdenken en vieren'. Het bewijst dat het werken met een centraal thema werkt en inspireert. Er is daarvoor extra ondersteuning in publiciteit mogelijk via de publiekskalender van www.tweedewereldoorlog.nl/activiteiten. Dat is nog niet bij iedereen bekend. Geef het door aan jullie relaties zodat zij ook hun activiteiten onder de aandacht van een breed publiek kunnen stellen.

De educatieve tool 'Verzet - Hoe ver ga jij?' biedt een surplus op een bezoek aan het museum, een les of een activiteit. Het geeft de mogelijkheid om met jongeren (die dit spel samen met Media Luna hebben gemaakt) uit te wisselen over de waarde van onze democratie en de grenzen van verzet. Dat is en blijft nodig net als de jaarlijkse herdenking van alle slachtoffers en de viering van onze vrijheid. Zie ook de [jaarthematekst](#) over verzet, die Frank van Vree, directeur van het NIOD schreef in opdracht van het Nationaal Comité 4 en 5 mei.

Gerda Brethouwer, programmaleider

'Oorverdovend', een oorlogsfilm voor je oren

Op vrijdag 4 mei gaat de voorstelling 'Oorverdovend' in première in de binnenstad van Zwolle. Deze cinematische ervaring is een van de bijzondere projecten uit de 'call for proposals' die het fonds heeft uitgeschreven voor het Jaar van Verzet.

Het selecte publiek, er kunnen maximaal negen bezoekers per voorstelling deelnemen, kruipt in de huid van één van de personages. De personages zijn gebaseerd op de verhalen van personen die tijdens de Tweede Wereldoorlog in Zwolle verbleven. Tijdens 'Oorverdovend' ervaart het publiek de dilemma's en emoties van een verzetstrijder, een Duitse soldaat of een onderduiker.

Het publiek krijgt een koptelefoon op en wordt letterlijk meegenomen in het verhaal door middel van audio-opnames met instructies en omgevingsgeluiden. De binnenstad van Zwolle verandert in het decor van een verhaal dat zich afspeelt tijdens de Tweede Wereldoorlog. De verhaallijnen zijn geconstrueerd op basis van materialen, beelden en verhalen uit de archieven van het Historisch Centrum Overijssel. 'Oorverdovend' is een initiatief van Rotslab en is op 4 en 5 mei in Zwolle te beleven. [Lees meer>>](#)

5 mei Bevrijdingsfestival Zwolle

Het Bevrijdingsfestival Zwolle, het gratis festival dat ieder jaar kan rekenen op zo'n 130.000 bezoekers geeft naast een muzikaal programma ook aandacht aan het thema verzet in een uitgebreid inhoudelijk programma onder de noemer 'Geef vrijheid door'. Zie www.bevrijdingsfestivaloverijssel.nl.

5 mei Freedom Ride

Tijdens de derde editie van de Freedom Ride op 5 mei is ook aandacht voor Verzet. Ongeveer duizend wielervrienden rijden die dag door Noord-Brabant onder de noemer 'Fietsen in Vrijheid'. Onderweg worden plekken gepasseerd die zijn gerelateerd aan de Tweede Wereldoorlog. Onder meer tijdens een ceremonie op de militaire kazerne in Oirschot zal worden gerefereerd aan mensen die in die jaren in verzet zijn gekomen tegen de bezetter.

De Freedom Ride beslaat een route van 120 kilometer, die voor een groot deel langs de Liberation Route in Noord-Brabant gaat. De start en finish van de tocht vinden plaats op het terrein van het Bevrijdingsfestival in Den Bosch. www.freedom-ride.nl.

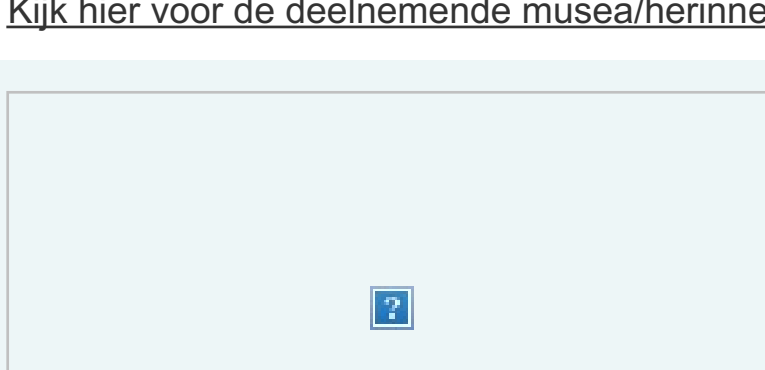
Verzet in het 4 en 5 mei Denkboek

Met het 4 en 5 mei Denkboek daagt het Nationaal Comité 4 en 5 mei kinderen in groep 7 op diverse manieren uit om na te denken over de Tweede Wereldoorlog, herdenken & vieren, vrijheid en democratie. De oplage van 220.000 exemplaren was in een mum van tijd op. In het denkboek speelt verzet altijd een belangrijke rol zoals met een strip over George Maduro en hulp aan onderduikers, maar de editie van 2018 staat nog meer in het teken van verzet. Er is aandacht voor de Februaristaking, 10 dingen die je kunt doen om in verzet te komen, (n)iets doen, illegale kranten, Juf Jansma die mensen hielp onderduiken én de speciale verzetsposter voor in de klas. Op deze poster staan verschillende manieren waarop verzet tijdens de oorlog mogelijk was. [Het 4 en 5 mei Denkboek en het educatief materiaal is hier te bekijken](#)

Beelden van verzet

De historicus Bas Kromhout (o.a. van het Historisch Nieuwsblad) heeft in opdracht van het Nationaal Comité 4 en 5 mei een essay geschreven over de ontwikkeling van de beeldvorming over verzet sinds 1945. In zijn essay 'Beelden van verzet. Hoe elke generatie anders omgaat met het verzet' laat hij zien hoe politici, activisten, romanciers, cineasten, historici en voormalige verzetsmensen in de afgelopen 73 jaar telkens opnieuw hebben nagedacht over de betekenis van verzet.

Het essay is in beperkte oplage verkrijgbaar bij de deelnemende musea en herinneringscentra van het Jaar van Verzet. Een e-book volgt later dit voorjaar via het Historisch Nieuwsblad. [Kijk hier voor de deelnemende musea/herinneringscentra.](#)

Kim Putters spreekt op de Dam

Kim Putters, directeur van het Sociaal en Cultureel Planbureau, houdt op 4 mei de toespraak op de Dam. Voor Putters is het een buitengewone eer om even na acht uur de aanwezigen toe te spreken. Hij ervaart het "als een morele plicht om de erfenis door te geven".

De oorlog kwam in de familie van Kim vooral ter sprake door de verhalen van zijn opa. In zijn tijd als binnenvaartschipper vervoerde de opa van Kim soms ook illegaal mensen in het ruim van zijn schip. Daarnaast heeft Putters in de voorbereidingen veel inspiratie gehaald uit het essay van Bas Kromhout 'Beelden van verzet'.

De inhoud van de toespraak is nog niet bekend, maar het verzet zal dus zeker een belangrijke plaats krijgen. [Lees hier een uitgebreid portret over Kim Putters.](#)

Verzet tegen de vergetelheid

Dit jaar wordt in de Nieuwe Kerk de 4 mei voordracht door Daan Heerma van Voss gehouden: 'Verloren geluiden, eeuwige frequenties.' Twee dingen staan centraal in zijn voordracht: dat we moeten beseffen dat vergeten erbij hoort, maar dat betekent ook dat we ons moeten verzetten tegen de vergetelheid. We moeten blijven herinneren en herdenken.

Zijn eigen familiegeschiedenis speelt hierbij een grote rol. Voor Daan moet herdenken een gezicht hebben, zoals de beste vriend van zijn vader, Daan de Jong, die als klein Joods jongetje ondergedoken zat in Zeeland. De ouders van Daan hebben de oorlog niet overleefd, de kleine Daan wel. Daan Heerma van Voss is vernoemd naar deze vriend. [Lees hier een interview met Daan Heerma van Voss.](#)

Expositie Synagoge Enschede

In september 1941 werden in en om Enschede 105 Joodse mannen opgepakt bij een razzia en op transport gezet naar Mauthausen. Van hen kwam niemand terug. Deze dramatische gebeurtenis was gek genoeg één van de aanleidingen die er uiteindelijk voor zou zorgen dat, naar verhouding, veel Enschedese Joden de oorlog zouden overleven. De tentoonstelling 'Enschede in Verzet' is t/m 30 mei in de Synagoge in Enschede te zien. [Lees verder>>](#)

Expositie 'De Communisten.

Expositie 'De Communisten. In Verzet tegen Fascisme en Kapitaal' te zien in Bevrijdingsmuseum in Groesbeek. Meer informatie: www.bevrijdingsmuseum.nl

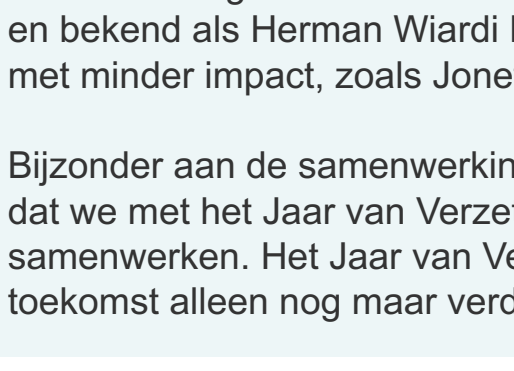
Een kort gesprek met ...

... Hélène Briaire, manager publiek & educatie van de Oorlogsgravenstichting

"Op 4 mei geven wij tijdens Dodenherdenking 680 van de bijna 4000 oorlogsslachtoffers op Nationaal Ereveld Loenen voor één dag een gezicht, doordat leeftijdgenoten van nu achter hun steen plaatsnemen. In het Jaar van Verzet besteden wij extra aandacht aan de bijna 700 verzetstrijders die op het ereveld begraven liggen. 100 van hen zijn onderdeel van Ereveld Vol Leven en hun verhalen staan centraal tijdens de herdenking.

Ik vind het iedere keer weer opnieuw prachtig om te zien wat deze manier van herdenken doet met nabestaanden maar ook met jongeren. Het raakt mensen op een manier die je misschien niet zou verwachten. Voor mij persoonlijk blijft Nationaal Ereveld Loenen een heel bijzondere plaats. Op zo'n drukke dag als op 4 mei maar ook op een gewone doordeweekse dag. Dan misschien nog wel meer. Al die jonge mensen en al die verhalen die erbij horen. Sommige groot en bekend als Herman Wiardi Beckman en Bernard IJzerdraad, anderen onbekender, maar niet met minder impact, zoals Jonetta ter Borg of de kinderen van Breda.

Bijzonder aan de samenwerking in de communicatiewerkgroep van het Platform WOII vind ik dat we met het Jaar van Verzet hebben laten zien wat we kunnen bereiken als we samenwerken. Het Jaar van Verzet is echt iets om trots op te zijn en ik hoop dat we dit in de toekomst alleen nog maar verder kunnen uitbouwen". [Lees meer>>](#)

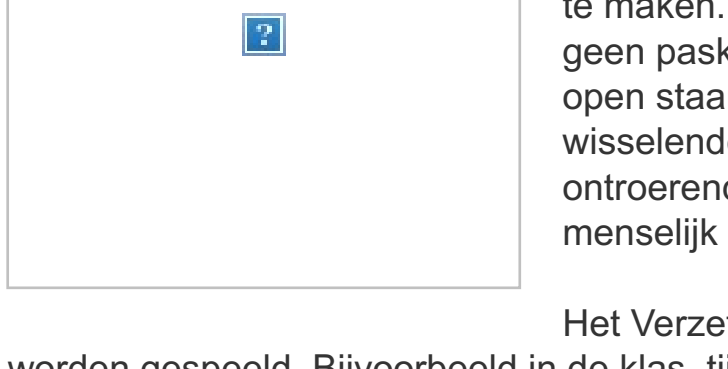

Lancering Verzetsspel

Op zondagmiddag 29 april is het spel Verzet - Hoe ver ga jij? tijdens een speciaal programma van 'De Vloer Op' in de Balie gelanceerd. Het publiek werd in spelvorm uitgedaagd te keuzes te maken. Keuzes die complex zijn en duidelijk werd dat er geen pasklare antwoorden zijn en het meer gaat om luisteren, open staan voor de argumenten van de ander en het wisselende perspectief om iets te bekijken. Het spel bracht ontroerende, herkenbare en soms verwarrende inkijkjes in het menselijk handelen.

Het Verzetsspel – Hoe ver ga jij? Kan door 3 tot 36 personen worden gespeeld. Bijvoorbeeld in de klas, tijdens schoolkamp of als onderdeel van een training, in musea, maar ook gewoon thuis. Het spel is in opdracht van de Stichting Musea en Herinneringscentra 40-45 gemaakt door Media Luna en vormt een onderdeel van het themajaar Verzet. Het eerste exemplaar werd overhandigd aan Gerdi Verbeet namens het bestuur van het platform WO2, de initiatiefnemer van het Jaar van Verzet, dat financieel mede-ondersteund door het ministerie van VWS en het fonds.

Het spel is te bestellen voor € 45,- via de site www.verzetsspel.nl

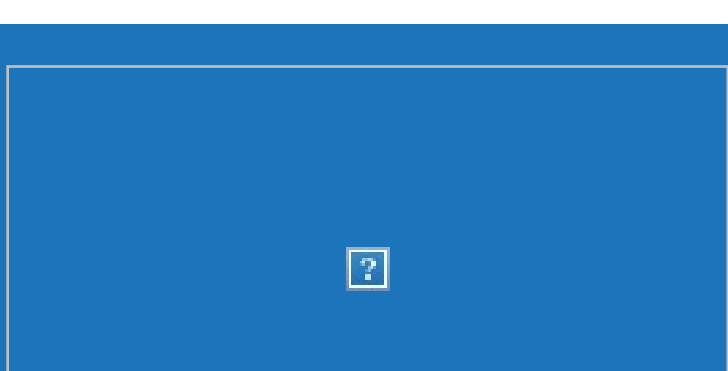

Engelandvaardersroute

Het verhaal van de Engelandvaarders is te beleven in het gelijknamige [museum](#) en sinds kort ook op de fiets. Een [speciale ANWB-fietsroute](#) (ca. 45 km) rijgt de plaatsen aaneen waar de Engelandvaarders zoal vandaan kwamen. Meer weten over de Engelandvaarders? [Kijk hier](#).

Oproep Wikipedia

Reminder: Oproep Wikimedia Nederland mei 'de Maand van Verzet' verbeter artikelen op Wikipedia rond het thema verzet, zie [de projectpagina 'Wikipedia: Maand van Verzet'](#).

Contactgegevens 2018 - Jaar van Verzet

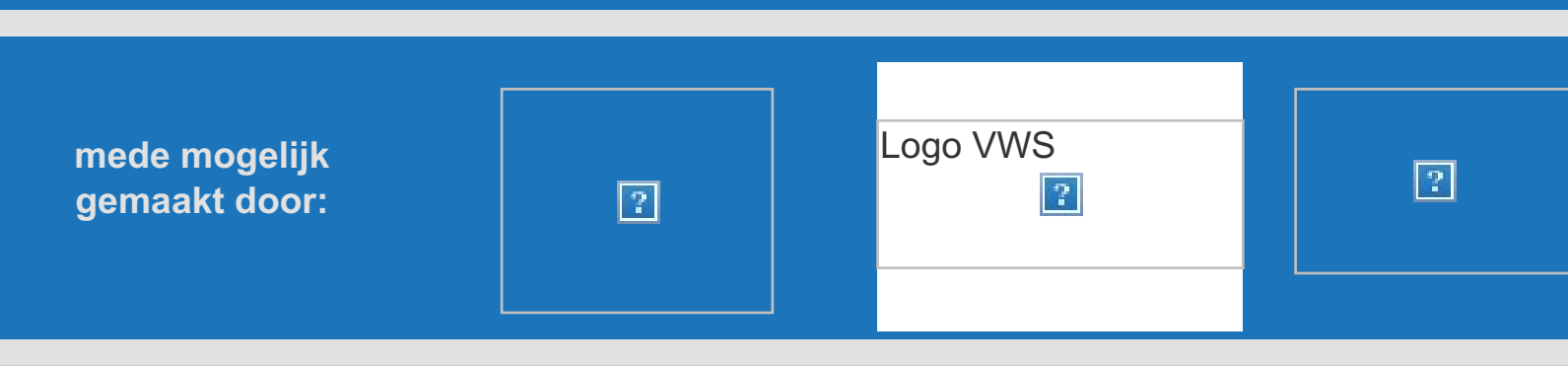
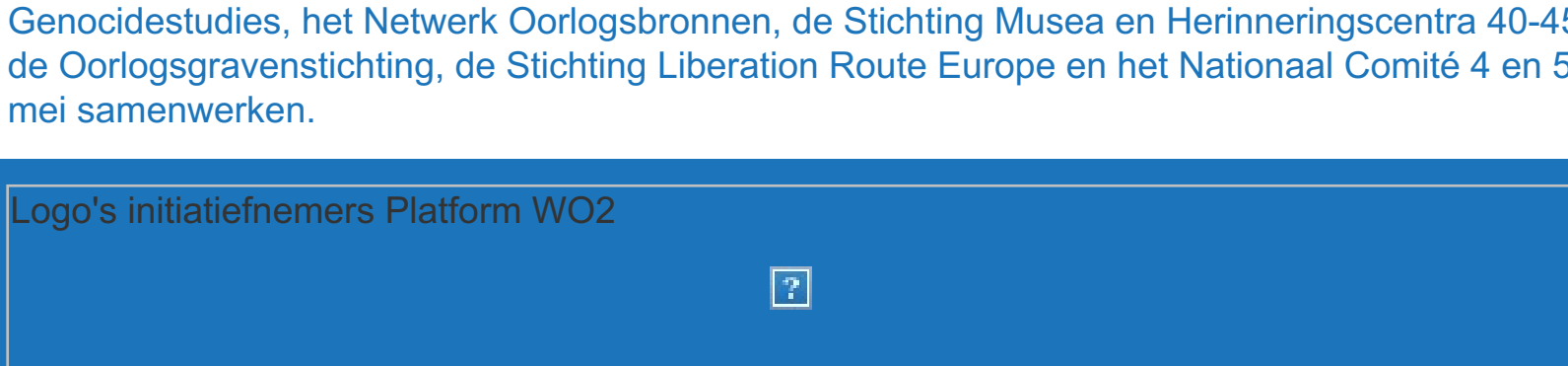
Programmateam:
Gerda Brethouwer, programmaleider
T 06 10 46 61 86
E gbrethouwer@smh40-45.nl

Gert-Jan Jacobs, communicatiemanager
T 030-200 68 34
E gj.jacobs@liberationroute.com

Call voor proposal:
vfonds
T 030-200 68 33
E info@vfonds.nl

Platform WO2:
Fokko Spoelstra, secretaris
T 06 52 47 58 04
E fokko.spoelstra@tweedewereldoorlog.nl

Platform WO2 is een netwerkorganisatie waarin het NIOD Instituut voor Oorlogs-, Holocaust- en Genocidestudies, het Netwerk Oorlogsbronnen, de Stichting Musea en Herinneringscentra 40-45, de Oorlogsgravenstichting, de Stichting Liberation Route Europe en het Nationaal Comité 4 en 5 mei samenwerken.

Deze e-mail is verzonden aan {{email}}. Als u geen nieuwsbrief meer wilt ontvangen, kunt u zich [hier afmelden](#). U kunt ook uw [gegevens inzien en wijzigen](#). Voor een goede ontvangst voegt u info@liberationroute.com toe aan uw adresboek.

